

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 2 NOVEMBER 2006 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING

Aanwezig de leden en plaatsvervangende leden:

De heren Azannay (GroenLinks), Van den Beld (VVD), Hagen (VVD), Roos (SP), Schouten (Partij Spaarnestad), Visser (CDA), Vreugdenhil (CU-SGP) en de dames De Jong (GroenLinks), Keesstra (CDA), Kropman (PvdA), Van Limbeek (Axielijst), Lodeweegs (PvdA), Özogul (SP) en Van Zetten (D66)

Mede aanwezig: de dames Gesthuizen (voorzitter), Taets van Amerongen-Ingram (secretaris), de heer Divendal (wethouder)

Verslag: Pieter van den Hout (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent om 20.00 uur de vergadering van de commissie Samenleving en heet iedereen van harte welkom. Zij meldt dat de heer Bawits (Ouderenpartij) en wethouder Van der Molen voor vanavond verhinderd zijn. Voorts meldt zij dat er op 23 november een stads-gesprek zal plaatsvinden over de Wmo. De uitnodiging daarvoor is op 2 november verstuurd.

2. Spreektijd voor belangstellenden *(over niet op de agenda staande onderwerpen)*

Er zijn geen insprekers.

3. Vaststellen agenda

De heer **Hagen** vraagt of bij de bespreking van agendapunt 6, Kadernota reïntegratie 2006-2008, ook de Inkoopnota reïntegratie en sociale activering 2007-2008 kan worden betrokken. De commissie gaat hiermee akkoord.

Mevrouw **Lodeweegs** geeft aan dat zij aan het einde van de vergadering vertrouwelijk zou willen spreken over de brief en de intentieverklaring van Radius. De vergadering gaat hiermee akkoord.

4. Concept-verslag van de commissie Samenleving d.d. 12 oktober 2006

Pagina 4, voorlaatste alinea onder agendapunt 6: mevrouw **De Jong** merkt nogmaals op dat illegaal in Nederland verblijvende kinderen volgens de geldende jurisprudentie recht hebben op een bijstandsuitkering. De illegaal in Nederland verblijvende Roma-kinderen krijgen momenteel geen bijstandsuitkering. Deze zouden ze volgens haar wel moeten krijgen. Zij verzoekt wethouder Divendal om dit door te geven aan wethouder Van der Molen.

Met deze opmerking naar aanleiding van het verslag stelt de vergadering het verslag van de commissievergadering van 12 oktober jongstleden vast.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen leden en collegeleden

Wethouder **Divendal** merkt op dat de gemeente subsidie van het Rijk heeft aangevraagd voor het multifunctioneel maken van scholen, sportvoorzieningen en dergelijke. Deze subsidieaanvraag is gehonoreerd voor een bedrag van € 1 miljoen.

6. Kadernota reïntegratie 2006-2008

De **voorzitter** geeft de commissieleden het woord voor behandeling van de kadernota reïntegratie 2006-2008 in eerste termijn.

Mevrouw **Lodeweegs** merkt op dat zij het een goed leesbare nota vindt. De kern is volgens haar goed weergegeven. Zij vindt het van belang dat voor iedereen wordt geprobeerd om te reïntegreren op de arbeidsmarkt. Naar aanleiding van pagina 3, waar wordt opgemerkt dat de caseload zullen worden verlaagd nu de gemeente meer reïntegratieactiviteiten zelf ter hand neemt, vraagt zij wat de ervaring is met deze verlaging. Zij vraagt of eventueel nog verdere stappen moeten worden gezet. Naar aanleiding van pagina 13, waar onder meer wordt aangegeven dat zal worden heroverwogen om met name bij 'niet-willers' een sanctie op te leggen van 100%, vraagt zij of het wel een goede sanctie is om de uitkering met 100% te korten.

Mevrouw **Van Limbeek** merkt op dat zij gevallen kent van alleenstaande moeders, die door angst voor verlies van hun uitkering, hun kinderen van twee jaar alleen laten om op een afspraak van de Sociale Dienst te verschijnen. Dat zou volgens haar moeten worden voorkomen. Zij vraagt naar welke andere gemeenten wordt gekeken waar men al ervaring heeft met reïntegratie van uitkeringsgerechtigden. Voorts vraagt zij hoe het met het Work First-traject gaat mede in relatie tot het niet goed verlopen van dit project in Amsterdam. Zij vindt het een goede nota. Zij hoopt dat het geld van het Rijk optimaal zal worden gebruikt. Zij merkt op dat mensen die echt financiële problemen hebben, aanspraak moeten kunnen blijven maken op een uitkering.

Mevrouw **Keesstra** vindt het ook een goede nota. Zij spreekt de wens uit dat het geld goed wordt ingezet en dat wordt voorkomen dat er geld onbenut wordt gelaten. Zij vindt dat er voor mensen die echt niet kunnen werken er een vangnet moet zijn. Dit uitgangspunt vindt zij terug in de nota.

Mevrouw **De Jong** merkt op dat zij de in bijlage 1 genoemde zeven treden goed vindt. Deze geven houvast en de mogelijkheid om maatwerk te leveren. Zij mist in de nota het onderwerp bejegening. Voor GroenLinks is dit een belangrijk aspect van sociale dienstverlening. Het gaat daarbij om vertrouwen schenken en perspectief bieden. De casemanagers zouden ook daarin geschoold moeten worden.

Volgens de heer **Hagen** is het in de afgelopen vijftien jaar op de door mevrouw De Jong geschetste manier gegaan. Het gevolg daarvan is dat er nog steeds een harde kern van klanten van de Sociale Dienst is. Mensen die al twintig jaar aanspraak maken op een bijstandsuitkering mogen van hem wel wat harder worden aangepakt in het licht van de reïntegratie.

Mevrouw **De Jong** vraagt wat er gaat gebeuren met de huidige ID-banen. Over de op pagina 3 genoemde stageplekken vraagt zij of dit dezelfde stageplekken zijn die zijn toegewezen aan scholieren of dat het om andere stageplekken gaat. Ten slotte vraagt zij of de ambitie om 900 uitkeringsgerechtigden te laten reïntegreren wel realistisch is.

Mevrouw **Özogul** vraagt hoe wordt onderzocht of iemand tot de zogenaamd bijzondere groepen behoort, zoals dak- en thuislozen en personen met een psychiatrische achtergrond. Voorts vraagt zij wanneer uitkeringsgerechtigden in aanmerking komen om naar een acquisitie- en matchingbureau te worden gestuurd. Zij vindt het goed dat in kinderopvang wordt voorzien. Zij steunt mevrouw De Jong in haar pleidooi voor een correcte bejegening naar klanten van de Sociale Dienst. Verder vraagt zij voor de op bladzijde 8 genoemde inburgering van oud- en nieuwkomers de scholingskosten zijn inbegrepen in het bedrag. Tot slot vraagt zij hoe gecontroleerd wordt of iemand na zes maanden is uitgestroomd.

Mevrouw **Van Zetten** vraagt zich af of door het scheppen van gesubsidieerd werk reguliere banen verdwijnen. Voorts geeft zij aan dat in de nota geen aandacht is voor de fraudebestrijding. Zij suggereert voor de reïntegratie ook de mogelijkheid van een persoonsgebonden budget dat de mensen zelf zouden kunnen besteden om een plek op de arbeidsmarkt te vinden. Zij suggereert om huisbezoeken af te leggen aan uitkeringsgerechtigde jongeren. Tot slot merkt zij op dat zij het idee heeft dat er geen aandacht is voor herintredende vrouwen. Zij vraagt daarvoor om een impuls.

De heer **Hagen** vindt het een goede zaak dat deze nota een continuüm naar de uitgang van de bijstand beoogt, dat de blik naar voren is gericht en dat geen uitzonderingen meer worden gemaakt voor bepaalde groepen. Over de voorgestelde kinderopvangactiviteiten meldt hij dat deze druk kunnen leggen op de bestaande kinderopvang. Er kunnen dan wachtlijsten ontstaan. Voorts merkt hij op dat er klanten zijn die voor een deel een bijstandsuitkering hebben en voor een deel een WAO- of WW-uitkering. Hij vraagt hoe de afstemming tussen de uitvoeringsorganisaties op het punt van de reïntegratie is geregeld. Voorts merkt hij op dat het beschikbare budget beperkt is. De raad heeft een prioritering aangegeven. Hij vraagt of deze prioritering nog steeds als uitgangspunt wordt gehanteerd of moet worden aangepast. De inkoopnota is beperkt tot een aanbieder die uit Haarlem komt. Hij vraagt zich af of dit correct is. Tot slot vraagt hij voor het matchingbureau gedacht moet worden aan een organisatie zoals START, dat vanuit de Sociale Dienst is opgericht.

De heer **Vreugdenhil** geeft aan dat hij de in de nota neergelegde doelstelling, dichter op de klant, goed vindt. Hij kan zich vinden in de voorgestelde loonkostensubsidies. Hij vindt de doelstelling erg ambitieus. De praktijk is volgens hem weerbarstiger dan het uitgangspunt. De voorgestelde sanctie van 100% korten op de uitkering moet volgens hem met flexibiliteit worden gehanteerd.

De **voorzitter** geeft vervolgens het woord aan wethouder Divendal om te reageren op wat de commissieleden naar voren hebben gebracht.

Wethouder **Divendal** geeft aan dat hij het plan om 900 uitkeringsgerechtigden te laten integreren ambitieus, maar ook realistisch vindt. Hij vindt dat alle mogelijkheden moeten worden gebruikt om aan het aantal van 900 te komen. Hij denkt dat dit realistisch is vanwege de economische omgeving.

Mevrouw **De Jong** merkt op dat als de nadruk komt te liggen op uitstroom de bejegening onder druk kan komen staan. Zij vraagt aan de heer Divendal of hij zich kan voorstellen dat zij zich daarover zorgen maakt.

Wethouder **Divendal** geeft aan dat hij zich geen zorgen maakt over de bejegening. Er gelden bepaalde omgangsvormen die organisatiebreed worden gehanteerd. Verder geeft hij aan dat er verschillende methoden worden gebruikt, maar de klanten zullen altijd met respect worden bejegend. Er zal maatwerk worden geleverd. Sommige mensen hebben alleen een extra duw nodig.

Volgens mevrouw **De Jong** moeten de casemanagers inderdaad worden geschoold in de behandeling van verschillende gevallen. Dit zou volgens haar duidelijk gemaakt kunnen worden door het in de nota op te nemen.

De heer **Vreugdenhil** geeft aan dat hij het logisch zou vinden dat er trainingen worden gegeven over de bejegening.

Mevrouw **Özogul** merkt op dat zij zelf aan den lijve heeft ondervonden dat de bejegening niet altijd goed is. Zij heeft gehoord dat klanten van de Sociale Dienst soms wel anderhalf uur moeten wachten voordat zij aan de beurt komen. Aan de andere kant worden ze als ze vijf

minuten te laat komen, meteen weggestuurd. Volgens de SP moeten de klanten met fatsoen en begrip worden behandeld.

De heer **Hagen** wil een lans breken voor het personeel van de Sociale Dienst. Klanten zijn vaak ontevreden, omdat ze hun zin niet krijgen. In het verleden kregen klanten wel eens hun zin door te drammen. Het personeel wordt overigens getraind op het punt van de bejegening. Het vertrekpunt moet volgens hem vertrouwen zijn in het personeel van de Sociale Dienst.

Mevrouw **Keesstra** wijst erop dat dit verhaal twee kanten kent. Casemanagers kunnen namelijk aanlopen tegen wettelijke beperkingen wanneer klanten een beroep kan doen op hun privacy. Daarentegen mogen organisaties over en weer geen gegevens uitwisselen.

Volgens wethouder **Divendal** is het logisch dat men als organisatie probeert om met respect met de klanten om te gaan, zoals men ook met respect met klachten over eventuele fouten in de bejegening hoort om te gaan. Er is ook een goede klachtenprocedure. Om die reden hoeft wat betreft het college de nota in die zin niet te worden aangepast. Wethouder **Divendal** meldt verder dat er vanwege het hoge ambitieniveau veel contact is met andere gemeenten. Hij maakt zich geen zorgen over verdringing van reguliere arbeid door gesubsidieerde arbeid. Dat gevaar is er volgens hem niet in een periode van economische groei. De mensen die momenteel een ID-baan hebben zullen meedoen in het traject. Over de dubbele claims op stageplaatsen merkt hij op dat de gemeente het op het ogenblik niet aankan. Het college wil het studiejaar 2007-2008 goed benutten.

Mevrouw **De Jong** wijst op het belang dat aan scholieren die hun opleiding willen afmaken, prioriteit wordt gegeven.

De **ambtenaar** geeft aan dat er geen kinderopvangplekken kunnen worden ingekocht. Voor alleenstaande ouders is er een apart reïntegratietraject. Er wordt nog gezien hoe de kinderopvang voor hen kan worden geregeld. Het traject loopt overigens goed, met name het groepsgebeuren. Naar aanleiding van klachten hebben gesprekken plaatsgehad met Ecosol. Over de in de nota genoemde mogelijkheid om een sanctie op te leggen waarbij de uitkering voor 100% wordt gekort, merkt de ambtenaar op dat deze mogelijkheid is genoemd door de casemanagers. Het is nog niet zeker dat deze sanctiemogelijkheid ook zal worden ingevoerd. In het traject is sprake van een vraaggerichte benadering: het is vaak een kort traject waarbij het uitgangspunt de vacature is, niet de klant. Er zal continu contact zijn met andere gemeenten. Dit geldt ook voor Work First. Over het matchingbureau meldt hij dat de gemeente nu meer zelf ter hand gaat nemen. Bemiddeling is dan niet meer de taak van het reïntegratiebedrijf. Er is nog niet echt ervaring met de verlaging van de caseload opgedaan, omdat de klanten kunnen nog wel worden aangemeld voor een totaaltraject. Momenteel is er sprake van een overgangssituatie. Over de scholingskosten merkt hij op dat scholing soms het enige traject is dat wordt ingezet. Soms kan er maatwerk worden ingekocht. Dit vraagt echter van zowel de klant als de casemanager veel kennis en vaardigheden. Een persoonsgebonden budget zou nog verder gaan dan het leveren van maatwerk. Dan zou de klant een zak geld krijgen, maar ook een grote eigen verantwoordelijkheid. Er wordt aandacht besteed aan diagnosen in het kader van psychische belastbaarheidsonderzoeken. Uit een dergelijk onderzoek vloeit een advies voort hoe verder kan worden gegaan. Ieder traject start met een diagnose. Momenteel wordt al geprobeerd om zoveel mogelijk mensen te spreken en hen een traject aan te bieden. De bedoeling is om alle klanten zo snel mogelijk gesproken te hebben. Er is dus niet sprake van een prioritering van klantgroepen.

De heer **Hagen** wijst erop dat dit een andere benadering is, dan wanneer gericht wordt ingezet op bepaalde doelgroepen. Hij vraagt zich af of het benaderen van iedereen in de weg staat aan een gerichte aanpak.

De **ambtenaar** wijst erop dat in de huidige situatie er bij de klanten óf een diagnose wordt gesteld, óf ze gaan naar Work First. Momenteel is bijna iedereen in beeld. Het gaat om in totaal 3200 mensen. Een groot deel van hen doorloopt nu al een traject. Vaak wordt overigens in eerste instantie een traject sociale activering aangeboden. Niet voor iedereen worden kosten gemaakt.

De **voorzitter** geeft de commissieleden gelegenheid om vragen te stellen in tweede termijn.

Mevrouw **Van Limbeek** geeft aan dat zij het in het kader van de vraaggerichte benadering belangrijk vindt om te kijken naar wat bij iemand past. Zij is overtuigd van het belang dat iemand iets doet dat hij of zij ook echt leuk vindt. Zij vindt het van belang om te bezien wat iemand echt wil en kan.

Mevrouw **Özogul** vraagt waarom er een termijn van zes maanden wordt gehanteerd om te bezien of iemand is uitgestroomd. Verder vraagt zij wanneer de uitkomst van het klanttevredenheidsonderzoek bekend is.

De heer **Hagen** merkt op dat hij het van belang vindt dat iemand zo kort mogelijk op kosten van de staat leeft.

Mevrouw **Van Zetten** benadrukt dat er aandacht moet zijn voor herintredende vrouwen om terug te keren op de arbeidsmarkt.

De **ambtenaar** meldt dat de termijn van zes maanden wordt gehanteerd om te bezien of iemand echt definitief is uitgestroomd. Nazorg is een vast onderdeel van ieder reïntegratietraject. Als het in de periode van zes maanden niet is gelukt, wordt het reïntegratietraject vervolgd. Verder wordt aangegeven dat de uitkomst van het klanttevredenheidsonderzoek in december bekend is. De vraaggerichte benadering vindt in samenspraak met een potentiële werkgever plaats. Als de klant niet geschikt is dan gaat hij niet het traject in.

De **voorzitter** vraagt of dit punt als bespreekpunt of als hamerstuk voor de raadsvergadering moet worden opgevoerd.

Op aandringen van mevrouw **De Jong**, die overweegt om een motie in te dienen over de bejegening, wordt de nota als bespreekpunt voorgedragen aan de raadsvergadering.

Mevrouw **Keesstra** verzoekt de commissie om de in deze commissievergadering gevoerde discussie dan niet te herhalen.

7. Bestuursrapportage 2006-2

De **voorzitter** meldt dat er geen raadsadvies voor de raad zal worden gemaakt. Wel zal er een verslag komen van wat er in deze vergadering over dit onderwerp wordt besproken. Zij geeft de commissieleden gelegenheid om vragen te stellen aan de wethouder.

Mevrouw **Kropman** merkt op naar aanleiding van pagina 12 van de nota dat er een aanmerkelijk bedrag van de WVG-middelen overblijft. Zij vraagt of dit bedrag bij het Wmo-budget wordt gevoegd. Over de stand van zaken rond de speeltuin merkt zij op dat de gesprekken met Radius en de speeltuinvereniging in het derde kwartaal zouden worden afgerond. Zij vraagt hoe het daarmee staat.

Mevrouw **Lodeweegs** vraagt naar aanleiding van pagina 55 van de nota wat de stand van zaken is rond het project Voorkomend opvoeden, mobiele teams mede in relatie tot de motie.

Mevrouw **Van Zetten** merkt op naar aanleiding van pagina 15 van de nota dat er voor het schooljaar 2006-2007 extra geld zou zijn voor de WVE-schakelklassen en ook zou er overleg zijn om de integratie te bevorderen. Zij ziet dit echter niet terug in de rapportage. Het is volgens haar onduidelijk wat er in het onderwijs gebeurt. Voorts vraagt zij hoe het komt dat de gemeente 4 miljoen euro moet terugstorten aan het Rijk (werkdeel WWB), zoals op bladzijde 24 wordt vermeld. Verder vraagt zij of het geld van de VSO-scholen nu aan onderwijslokalen wordt besteed.

De heer **Vreugdenhil** vraagt over de SSH of het ernaar uitziet dat het tot dat bedrag kan worden beperkt.

Mevrouw **Özogul** vraagt over bladzijde 12, punt 3.2 wat ze daar bij 'budgettair neutraal' moet voorstellen. De gemeente krijgt immers onvoldoende geld van het Rijk.

De **voorzitter** geeft de wethouder gelegenheid om in te gaan op de gestelde vragen. Wethouder **Divendal** geeft aan dat is voorgesteld om het WVG-geld dat over is bij de bestemmingsreserve te voegen. Dit punt komt terug in de volgende bestuursrapportage. Hij meldt dat er om de twee weken gesprekken plaatsvinden met de directie van de speeltuin. De mobiele teams zijn gestart met GSB-geld. Over een deel van de trajecten bestaat nog onduidelijkheid. Voor het mobiele team in Schalkwijk is de continuïteit gewaarborgd tot 1 augustus 2007. Voor de andere teams is dit nog niet duidelijk. Er worden gesprekken gevoerd om voor alle mobiele teams de continuïteit te waarborgen tot 1 augustus 2007. Daarna moet dit werk structureel onderdeel gaan uitmaken van de eigen bedrijfsvoering. Een deel van de WVE-gelden wordt verschoven naar de schoolbesturen. Over de zwembaden merkt hij op dat het college een volledig verkeerde inschatting heeft gemaakt hoeveel daarop kan worden bezuinigd. Er is geen sprake van een nieuwe tegenvaller, maar van een verkeerde inschatting. De Wmo is budgettair neutraal en er vindt monitoring plaats vanuit het Rijk. Deze wet moet worden uitgevoerd met het geld dat beschikbaar is. Ten aanzien van het werkdeel WWB merkt de wethouder op dat alles in het werk wordt gezet om te voorkomen dat er geld moet worden teruggestort aan het rijk.

Het stuk is als onderdeel van de begroting een bespreekpunt voor de raadsvergadering.

8. Inlopen achterstallig onderhoud sportvoorzieningen en scholen

De **voorzitter** stelt de commissieleden in de gelegenheid om vragen te stellen over de nota.

De heer **Hagen** geeft aan dat hij het een helder stuk vindt, dat wat de VVD betreft als hamerstuk kan worden opgevoerd voor de komende raadsvergadering.

De heer **Roos** merkt op dat hij blij is met het stuk. Het achterstallig onderhoud is hiermee in kaart gebracht. Wat gebeurt er met de Al Ikhlâas school?

De heer **Vreugdenhil** wijst op het gemiddelde tekort van 1,89 miljoen euro. Hij vraagt wat daarmee gebeurt in de komende jaren.

Mevrouw **Van Zetten** wijst erop dat er sinds 1997 veel geld naar het onderhoud van schoolgebouwen is gegaan. Zij vraagt zich af hoeveel geld er werkelijk naar de scholen is gegaan aangezien er veel klachten zijn over de staat van onderhoud.

Mevrouw **Lodeweegs** vindt het ook een duidelijk en helder stuk. Zij vraagt zich alleen af of er niet ook een bedrag voor mogelijke calamiteiten moet worden gereserveerd.

De **voorzitter** geeft de wethouder gelegenheid om in te gaan op de gestelde vragen.

Wethouder **Divendal** merkt op tien jaar geleden de doordecentralisatie is ingevoerd, waardoor het rijk gelden heeft overgeheveld naar de gemeenten. Maar het bedrag dat de gemeente toen kreeg, werd meteen met 10% verlaagd, omdat het Rijk vond dat de gemeenten het ook met minder geld konden doen aangezien zij het efficiënter zouden moeten kunnen regelen. De bekostiging blijft mager, ook het bedrag dat de scholen zelf krijgen. Er wordt voortdurend een afweging gemaakt wat de taak van de gemeente is en wat de taak van de school. Voor calamiteiten wordt geen apart budget gereserveerd en dat daarnaar met bevind van zaken moet worden gekeken..

Volgens mevrouw **Van Zetten** was de hoeveelheid geld die naar de scholen is gegaan niet voldoende.

Wethouder **Divendal** beaamt dit.

De heer **Vreugdenhil** vraagt wie voor welke onderdeel in bepaalde kosten moet voorzien.

Wethouder **Divendal** antwoordt dat het merendeel van de kosten is opgenomen in het strategisch huisvestingsplan.

9. Agenda komende commissievergadering(en)

De volgende commissievergadering zal plaatsvinden op 16 november 2006. De voorzitter noemt een aantal punten die dan zullen worden besproken.

10. Rondvraag

Er zijn geen vragen.

11. Sluiting vergadering